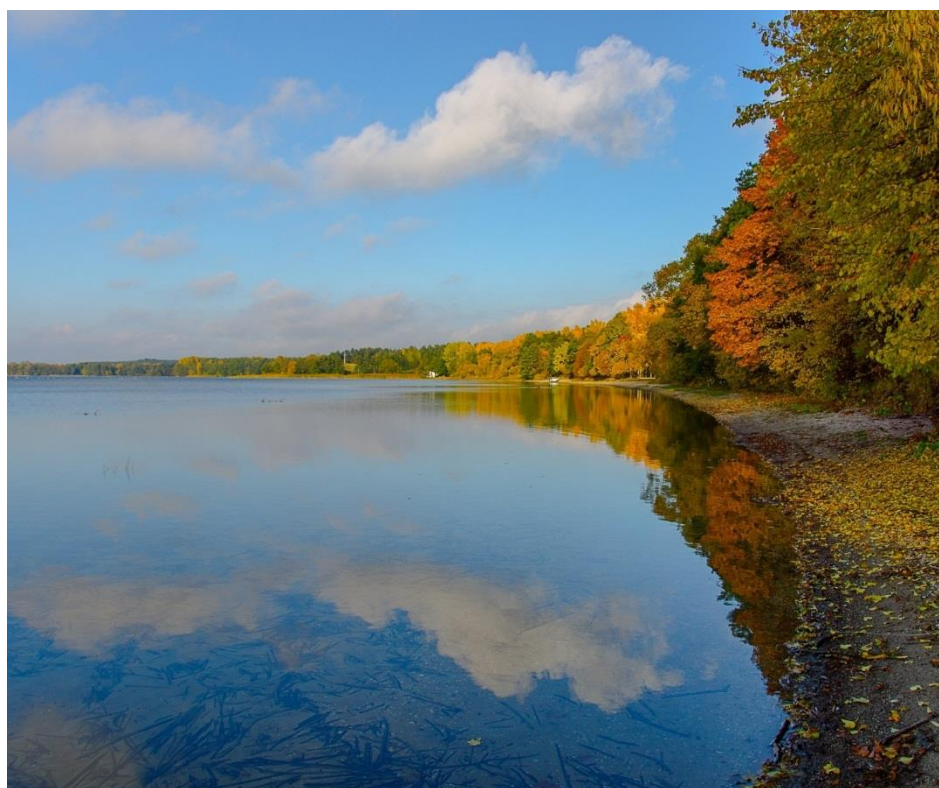


OCENA
STANU
SANITARNEGO
POWIATU
WĘGORZEWSKIEGO
2018 ROK



**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W WĘGORZEWIE**

Spis treści:

Wstęp.....	2
Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego (tabela).....	3
Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2013-2018 (tabela).....	4
1. Epidemiologia.....	5
2. Higiena Komunalna.....	14
3. Higiena Żywności, Żywienia i PU.....	17
4. Higiena Dzieci i Młodzieży.....	23
5. Higiena Pracy.....	27
6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	29
7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	31
8. Podsumowanie.....	37

Szanowni Państwo

Wzorem lat ubiegłych mam przyjemność przedstawić Państwu raport o stanie sanitarnym powiatu węgorszewskiego za 2018 rok.

2018 rok był to kolejny okres, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie.

Przedkładając niniejszy raport o stanie sanitarnym mam nadzieję, iż materiał ten będzie pomocny w podejmowaniu decyzji w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w powiecie.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest często kojarzona z kontrolami i mandatami. Głównym naszym celem nie jest jednak karanie lecz dbałość o bezpieczne warunki sanitarno-higieniczne życia, nauki, pracy, odpoczynku, ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Duże znaczenie w promowaniu zdrowego stylu życia i informowaniu o różnego rodzaju zagrożeniach ma również prowadzona przez nas działalność oświatowo- zdrowotna .

Działania nasze prowadzimy w oparciu o zapisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2018 rok”, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami .

Niezależnie od realizowanych działań planowych przeprowadzane były kontrole ponadplanowe, podejmowane w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymanych wytycznych, zawiadomień i zgłoszeń.

W celu oceny realnych i potencjalnych zagrożeń mogących wpływać na stan warunków zdrowotnych ludności m.in. nadzorowano i monitorowano:

- *sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych,*
- *jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,*
- *bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,*
- *środowisko pracy, w którym występowały czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,*
- *wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych oraz ich stosowanie,*
- *stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów opieki zdrowotnej placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej.*

W prezentowanym opracowaniu przedstawiam najważniejsze informacje dotyczące: ilości nadzorowanych obiektów i kontroli w nich przeprowadzonych, prowadzonego postępowania administracyjno-egzekucyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz informacje na temat prowadzonych działań przez poszczególne pionosy merytoryczne.

Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i podejmowanych działań przeciwepidemicznych a także wpłynie na świadomość społeczną w zakresie promowania zdrowego stylu życia i kształtowania prawidłowych postaw prozdrowotnych.

Oddając w Państwa ręce niniejszy dokument, pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego Powiatu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Węgorzewie

Anna Maroszyk

Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego :

Gminy	Nadzorujący pion merytoryczny																			
	Epidemiologia				Higiena Komunalna				Higiena Żywności Żywienia i PU				Higiena Dzieci i Młodzieży				Higiena Pracy			
	obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Miasto Węgorzewo	38	37	107 w tym 64 oprac. ognisk chorób	113 w tym 64 oprac. ognisk chorób	51	49	115	104	147	148	174	172	41 w tym 29 wyp.	43 w tym 31 wyp.	46	46	62	61	44	39
Gmina Węgorzewo	1	1	24 w tym 23 oprac. ognisk chorób	21 w tym 20 oprac. ognisk chorób	34	32	43	41	92	70	88	86	16 w tym 12 wyp.	14 w tym 10 wyp.	16	15	15	15	8	12
Gmina Budry	4	4	13 w tym 8 oprac. ognisk chorób	14 w tym 8 oprac. ognisk chorób	7	7	7	8	14	10	15	14	3	3	8	10	6	6	1	4
Gmina Pozezdrze	3	3	22 w tym 18 oprac. ognisk chorób	13 w tym 9 oprac. ognisk chorób	36	36	33	42	48	45	53	51	58 w tym 56 wyp.	79 w tym 77 wyp.	50	59	6	6	2	2
Razem	46	45	166 w tym 113 oprac. ognisk chorób	161 w tym 101 oprac. ognisk chorób	128	124	198	195	301	273	330	323	118 w tym 97 wyp.	139 w tym 118 wyp.	120	130	90	88	55	57

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2013-2018

rok	liczba wykonanych badań	liczba pobranych prób	kontrole/wizytacje	decyzje merytoryczne	decyzje płatnicze	postanowienia	zajęte stanowiska przez ZNS	tytuły wykonawcze	mandaty	łączna kwota mandatów
2013	835	210	934	161	167	17	41	2	11	2100
2014	1534	191	864	142	157	6	46	0	6	1200
2015	1343	177	837	150	151	8	62	0	6	1900
2016	1214	171	846	145	138	8	39	2	4	1200
2017	1336	194	890	127	116	9	54	1	3	500
2018	1319	182	890	108	58	13	59	10	4	800

1. Epidemiologia

Epidemiologia sprawuje nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz podejmuje działania w celu zapobiegania i zwalczania chorób.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

Działania podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1261 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r., poz. 151).

W 2018 r. działania te były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie węgorszewskim, w kraju oraz na świecie.

W ciągu roku:

- zarejestrowano **229** przypadki podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (w 2017 r. –172) oraz **9762** zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę (w 2017 r. –11472) ,
- przeprowadzono **113** dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych (w 2017 r. – 101).

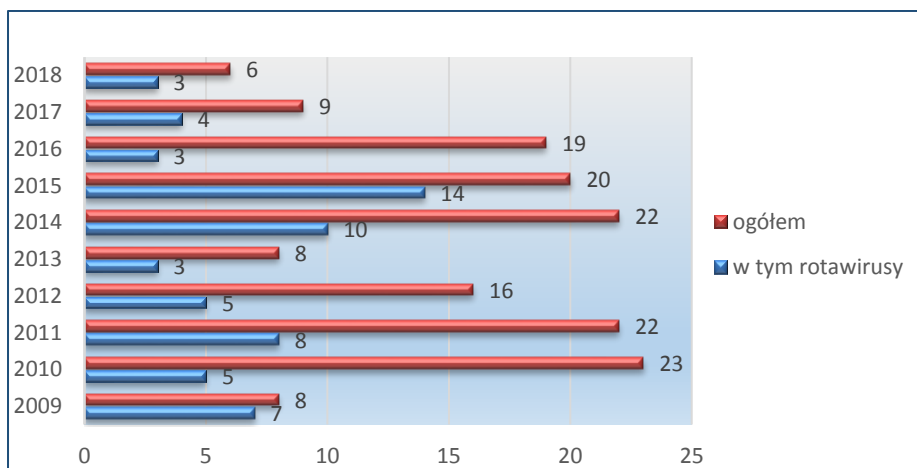
Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- przeprowadzenie działań w celu przerwania dróg szerzenia się zakażenia,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

🚑 Biegunki u dzieci do lat 2

W 2018 r. liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych przez biologiczne czynniki chorobotwórcze wykazywała nadal tendencję spadkową . Ogólna liczba biegunek u dzieci do lat 2 wyniosła 6 (w tym wywołanych przez rotawirusy -3), natomiast w roku 2017 było ich 9 (w tym wywołanych przez rotawirusy -4).

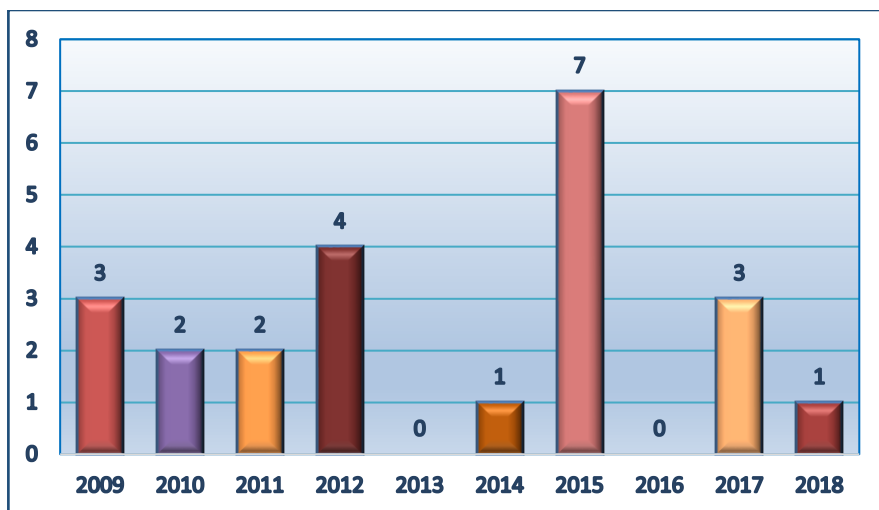
Wykres 1.1 – liczba zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 z uwzględnieniem zakażeń rotawirusami w pow. węgorszewskim w latach 2009-2018



Salmonelozy

W 2018 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na salmonelozę.

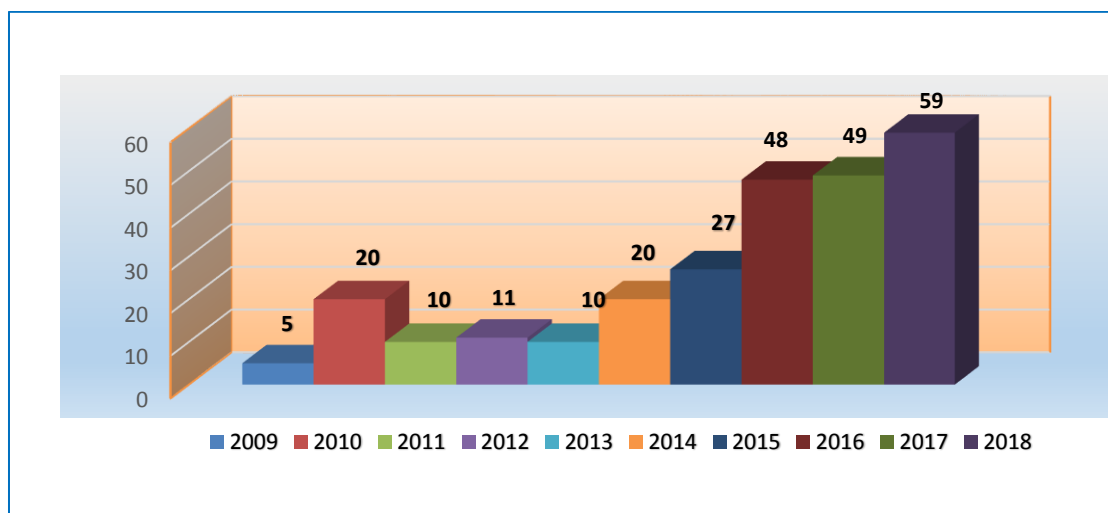
Wykres 1.2 – zachorowania na salmonelozy w powiecie węgorszewskim w latach 2009-2018



Choroby przenoszone przez kleszcze

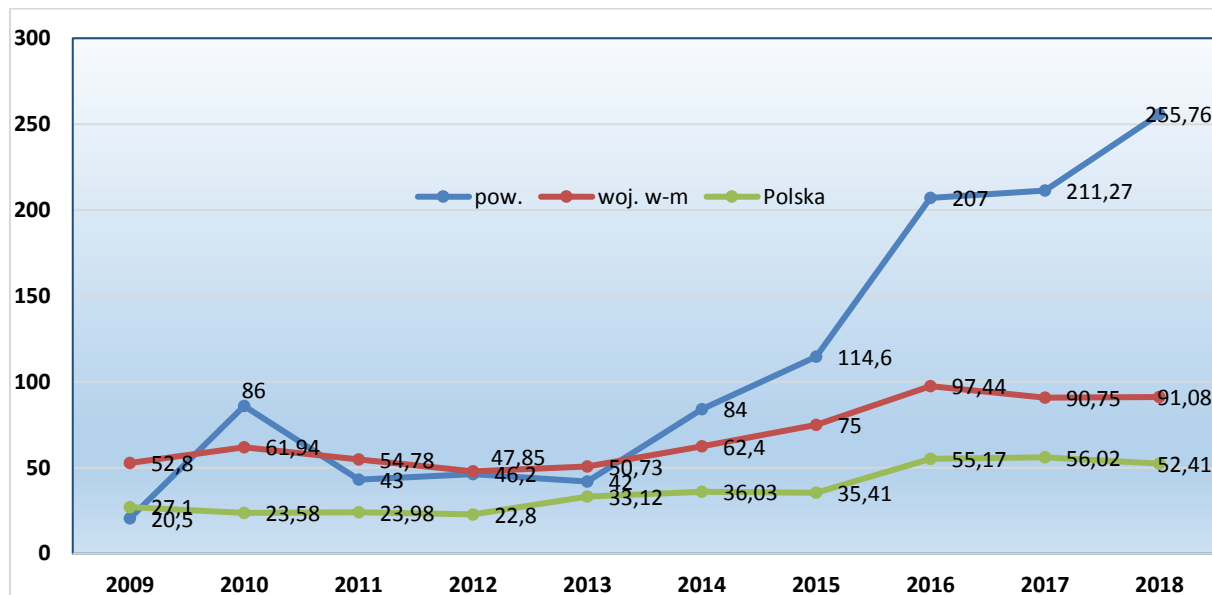
- ✓ **Kleszczowe zapalenie mózgu** – w 2018 r. podobnie jak w latach 2015 i 2017 nie odnotowano zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu. W 2016 roku wystąpił 1 przypadek zachorowania.
- ✓ **Borelioza** – 59 (w 2017 r. – 49)
W 2018 r. nastąpił wyraźny wzrost liczby zarejestrowanych przypadków boreliozy.

Wykres 1.3 – liczba zgłoszonych przypadków boreliozy w pow. węgorszewskim w latach 2009-2018



Wskaźnik zapadalności na boreliozę na 100 tys. mieszkańców od 2014 r. w pow. węgorzewskim utrzymuje się na znacznie wyższym poziomie niż w woj. warm.-maz. i Polsce.

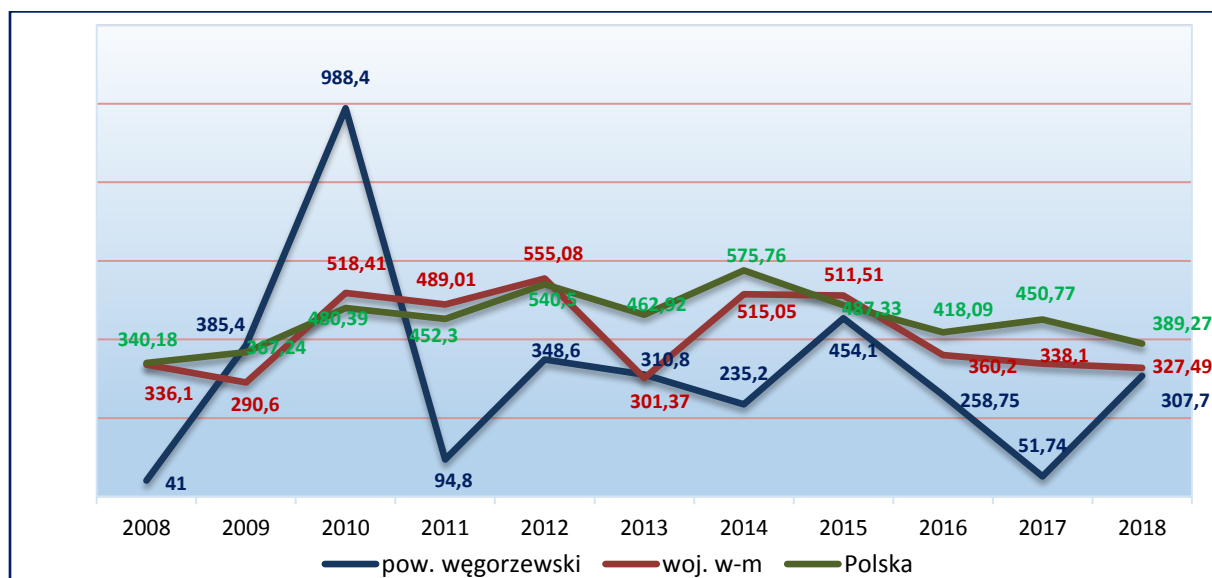
Wykres 1.4 - zapadalność na boreliozę na 100 tys. mieszkańców w latach 2009-2018 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce



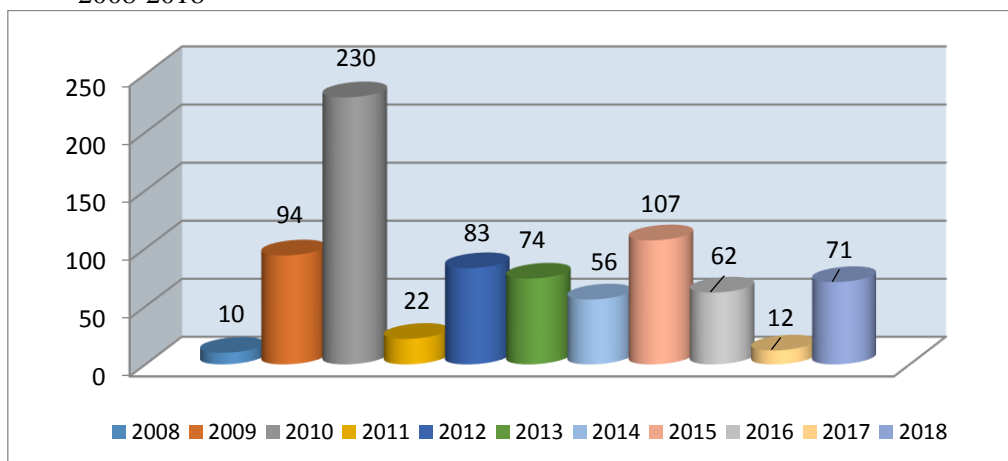
Osza wietrzna

Zapadalność na ospę wietrzną podlega cyklicznym wzrostom i spadkom w odstępach kilkuletnich. Od 2011 r. utrzymywała się na niższym poziomie niż w kraju i woj. warm.-maz. W 2018 liczba zachorowań na ospę wietrzną wzrosła z 12 w 2017 r. do 71. W związku z tym wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w pow. węgorzewskim zrównał się prawie ze wskaźnikiem zapadalności dla woj. warmińsko-mazurskiego.

Wykres 1.5 - zapadalność na ospę wietrzną na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2018 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce



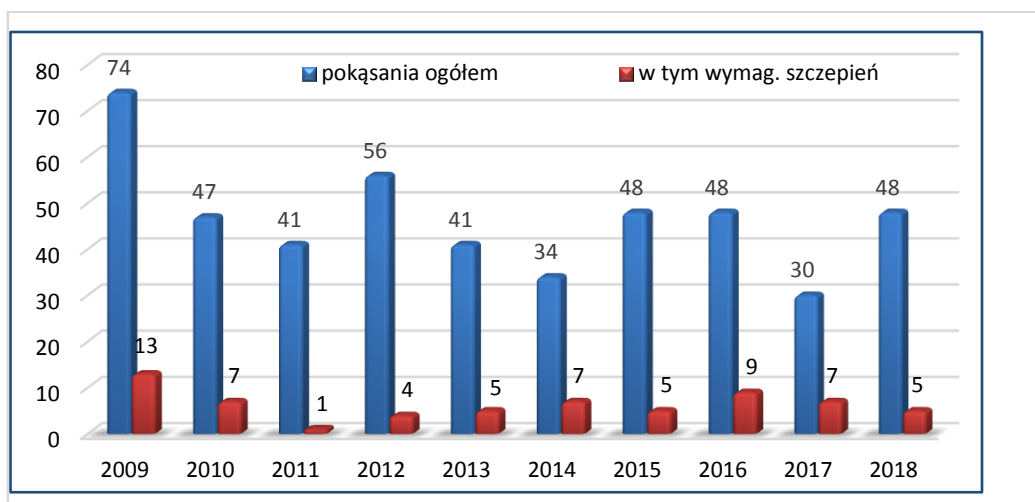
Wykres 1.6 – liczba zgłoszonych przypadków ospy wietrznej w pow. węgorskim w latach 2008-2018



✚ Narazenie na wścieklicznę

W 2018 roku liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wścieklicznę wyniosła 48 i wykazała tendencję wzrostową w stosunku do 2017 r. Zmalała natomiast liczba osób wymagających szczepienia p/ko wścieklicznie z 7 w 2017 r. do 5 w 2018 r.

Wykres 1.7 – liczba zgłoszonych pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wścieklicznę z uwzględnieniem przypadków wymagających szczepień p/ wścieklicznie u osób pokąsanych w latach 2009-2018.



✚ Wirusowe zapalenie wątroby typ A, B, C

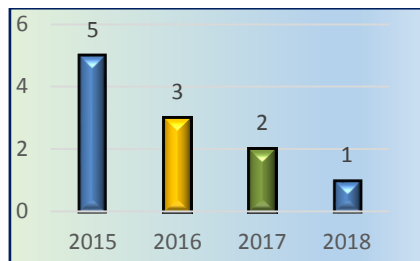
W 2018 roku zarejestrowano:

- 3 przypadki zachorowań na WZW typ C (w 2017 r. – 4)
- 1 przypadek zachorowania na WZW typ B (w 2017 r. – 0)
- Nie odnotowano natomiast zachorowań na WZW typ A (w 2017 r. – 1)

✚ Gruźlica

W roku 2018 odnotowano niewielki spadek liczby zachorowań na gruźlicę z 2 w 2017 r. do 1.

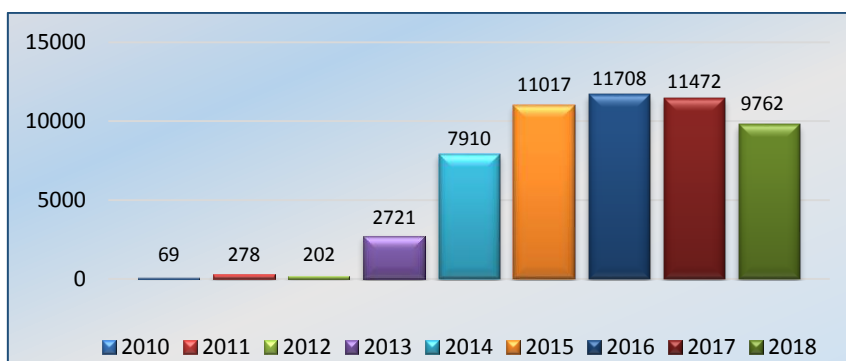
Wykres 1.8 – liczba zarejestrowanych przypadków gruźlicy w powiecie węgorskim w latach 2015-2018



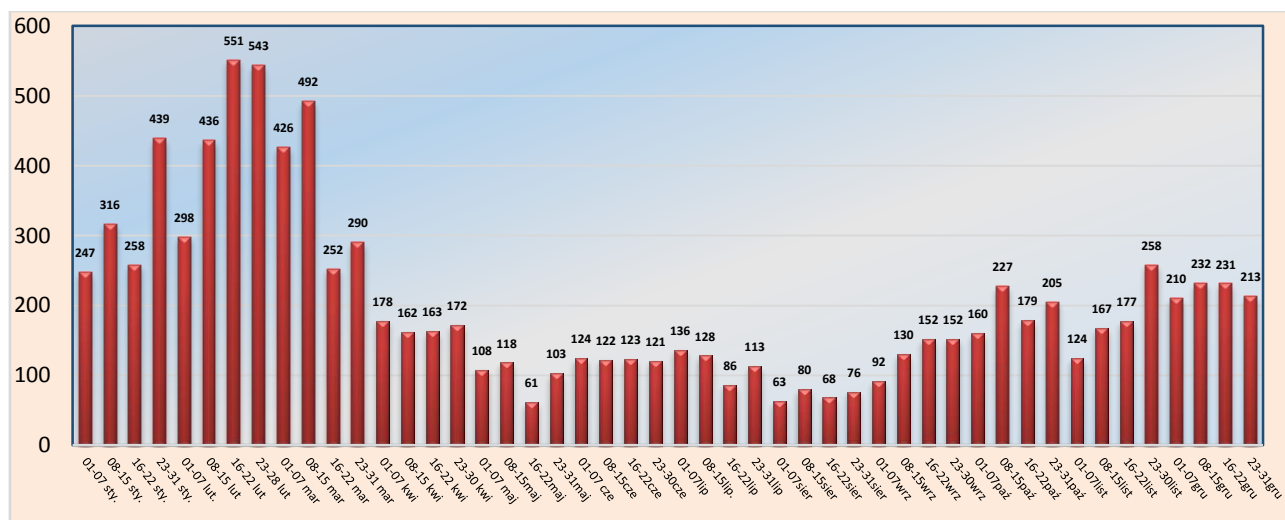
✚ Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę.

W 2018 roku w stosunku do 2017 roku wystąpił spadek liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę.

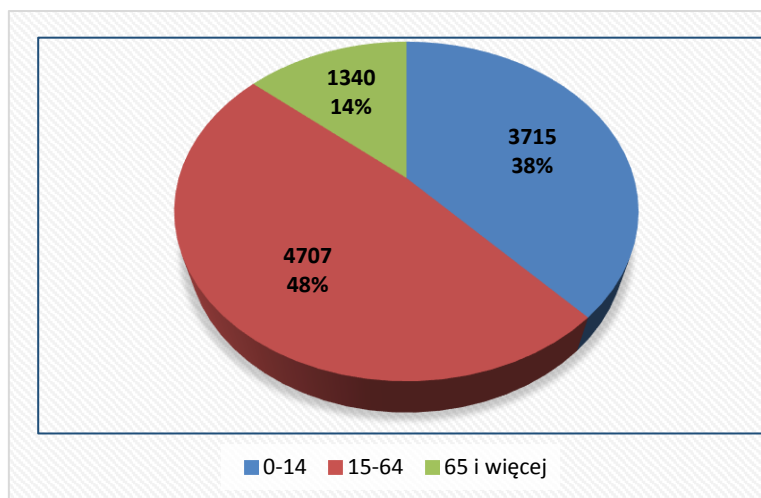
Wykres nr 1.9 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w pow. węgorskim w latach 2010-2018



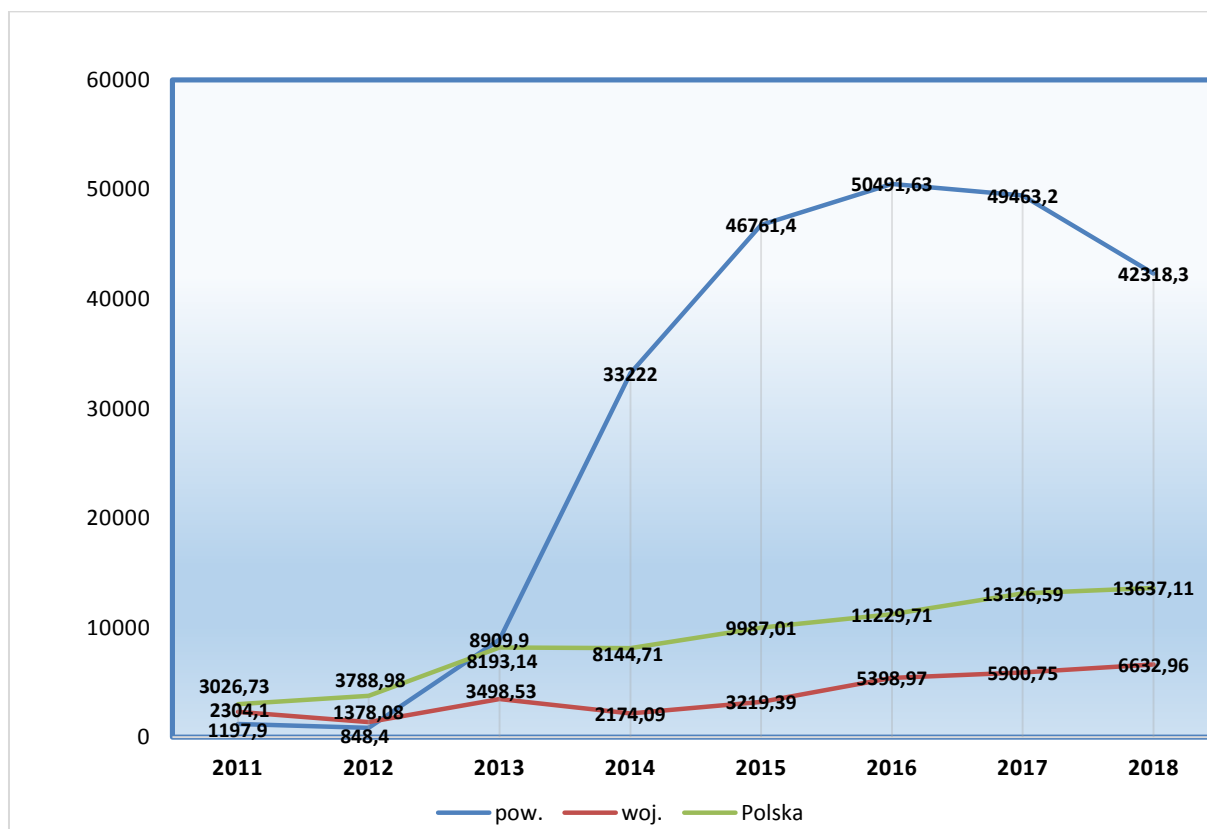
Wykres nr 1.10 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w 2018 roku w powiecie węgorskim wg meldunków tygodniowych



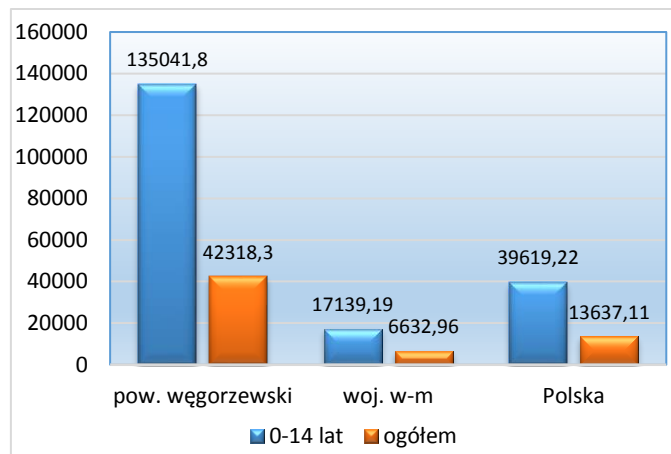
Wykres 1.11 –Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w pow. węgorskim w 2018 roku wg grup wiekowych



Wykres 1.12 – zapadalność na grypę i podejrzania grypy na 100 tys. mieszkańców w latach 2011-2018 w powiecie węgorskim, woj. warm.-maz. i w Polsce



Wykres 1.13 – Zapadalność na zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę (na 100 tys. mieszkańców) w 2018 roku w grupie wiekowej 0-14 lat i ogółem w powiecie węgorszewskim, woj. w-m i Polsce



Najwięcej zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano w grupie wiekowej 15-64 lata, ale najwyższa zapadalność była w najmłodszej grupie wiekowej 0-14 lat.

✚ Inne zachorowania

Poza wymienionymi wyżej zachorowaniami w 2018 roku wystąpiły:

- 10 zachorowań na płonicę (szkarlatynę),
- 1 nowo wykryte zakażenia HIV, i 2 AIDS
- 5 przypadków róży - choroby wywołanej przez *Streptococcus pyogenes*.

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

✚ Szczepienia obowiązkowe

W powiecie węgorszewskim istnieje 5 punktów szczepień dzieci i młodzieży, w których łącznie znajduje się 3959 kart szczepień dzieci do lat 19, są to:

- NZOZ „Amicus” Poradnia Medycyny Rodzinnej w Węgorzewie
- Przedsiębiorstwo Podmiotu Leczniczego J. Szczerba Sp. Jawna
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej A. Kieres
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej „Eskulap” w Pozezdrzu
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej St. Woźniak w Budrach

Wszystkie w/w punkty objęte były nadzorem sanitarnym w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. W 1 punkcie szczepień stwierdzono nieprawidłowości.

Szczepienia obowiązkowe są wykonywane w rocznikach dzieci najmłodszych w 59,7 % i jest to zgodne z zaleceniami Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego oraz w rocznikach starszych w 92,2% -100 %.

W 2018 r. odnotowano 1 łagodny NOP – niepożądany odczyn poszczepienny po szczepieniu szczepionką Infanrix DTPa.

W powiecie węgorszewskim w 2018 r. zarejestrowano 18 dzieci, których rodzice uchylają się od poddania ich obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Z czego:

- w wyniku działalności PPIS obowiązkowym szczepieniom poddano 6 dzieci,
- w 10 przypadkach wystawiono tytuły wykonawcze i skierowano wnioski do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- w 2 przypadkach wstrzymano postępowanie w związku ze skierowaniem dzieci do konsultacji specjalistycznych.

🏠 Szczepienia zalecane

Szczepionkami zalecanymi zaszczepiono:

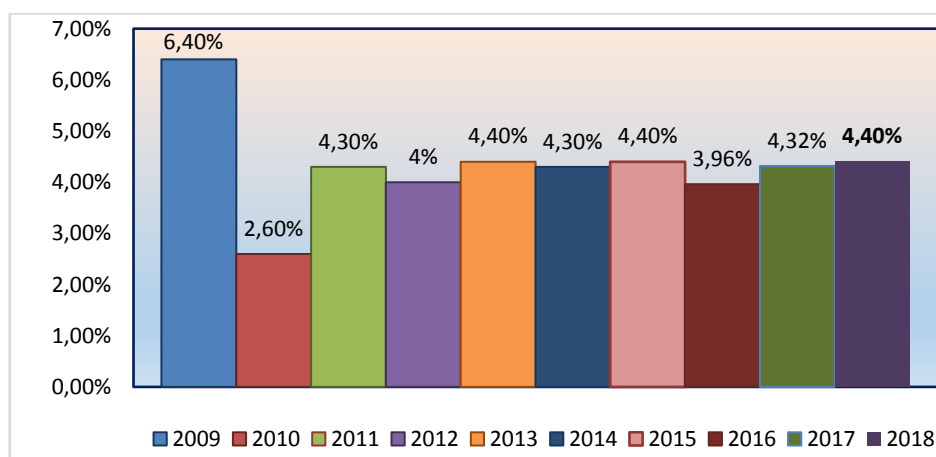
- p/ rotawirusom - 73 dzieci (w 2017 r. – 59)
- p/ pneumokokom – 81 dzieci (w 2017 r. – 71)
- p/ rakowi szyjki macicy – 7 osób (w 2017 r. – 3)
- p/ ospie wietrznej – 24 dzieci (w 2017 r. – 8)
- p/ kleszczowemu zapaleniu opon i mózgu – 44 osoby (w 2017 r. – 23)
- p/grypie – 1013 osób (w 2017 r.- 1003)

Tabela 1.1 - Szczepienia p/ grypie w latach 2011 – 2018

Szczepienia p/grypie	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Miasto/Gmina Węgorzewo	851	5,1	850	4,9	902	5,2	849	5,0	871	5,1	761	4,6	867	5,1	888	5,3
Gmina Budry	60	2,1	29	0,9	35	1,1	44	1,4	34	1,1	40	1,3	32	1,1	29	1,0
Gmina Pozezdrze	85	2,5	90	2,6	114	3,4	117	3,5	127	3,7	118	3,4	104	3,1	96	2,9
Powiat Węgorzewski	996	4,3	972	4,0	1051	4,4	1010	4,3	1032	4,4	919	3,96	1003	4,32	1013	4,4

Jak wynika z powyższych danych w powiecie węgorzewskim w 2018 roku odsetek osób szczepiących się p/grypie utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Najwięcej osób szczeni się w gminie Węgorzewo a najmniej w gminie Budry.

Wykres 1.14 - Odsetek zaszczepionych osób p/grypie w pow. węgorzewskim w latach 2009-2018



Stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2018 nadzorem sanitarnym objęto 46 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (stan na 31.12.2018 r.):

- 1 szpital (Szpital Psychiatryczny SP ZOZ wraz z oddziałem w Rudziszkach)
- 5 Poradni Medycyny Rodzinnej (Niepubliczne ZOZ) - w tym 2 na wsi
- 8 poradni specjalistycznych (Niepubliczne ZOZ i Publiczne) w tym:
 - 1 laryngologiczna
 - 1 okulistyczna
 - 1 alergologiczno-pulmonologiczna
 - 1 neurologiczna
 - 1 chirurgiczna /dermatologiczna
 - 1 ortopedyczno-urazowa
 - 1 medycyny sportowej
 - 1 zdrowia psychicznego
- pomoc doraźna
- 1 laboratorium analityczne i 1 punkt laboratoryjny
- 4 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie w tym: 2 gabinety ginekologiczne, 2 okulistyczne,
- 1 indywidualna praktyka lekarska
- 10 praktyk lekarzy dentyków - w tym 1 w Budrach
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków - w tym 1 w Pozezdrzu
- 3 zakłady rehabilitacyjne (SOWMED, Fizjo- Medica, Rehabilitacja Andrzej Kalafarski)
- 3 grupowe praktyki pielęgniarstwa (w tym 1 w Budrach)
- 1 indywidualna praktyka położnej (w Budrach)
- 4 inne placówki służby zdrowia - w tym jedna na wsi („DOREN”)

W roku 2018 łącznie przeprowadzono 53 kontrole sanitarne (w 2017 r. - 60). Wydano ogółem 6 decyzji administracyjnych (w 2017 r. - 8) w tym:

- 1 decyzję administracyjną w związku z naruszeniem przepisów sanitarno-higienicznych,
- 1 decyzję płatniczą,
- 4 decyzje przedłużające termin wykonania obowiązków,
- 1 postanowienie,
- 10 tytułów wykonawczych.

Wszystkie skontrolowane podmioty kontrolę wewnętrzną przeprowadzają zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 100, poz.646).

We wszystkich placówkach wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek monitorowanie skuteczności procesów sterylizacji było prawidłowe (przy użyciu testów najnowszej generacji).

Dezynfekcja pomieszczeń i narzędzi w zakładach służby zdrowia przeprowadzana była prawidłowo i na bieżąco, przy użyciu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania.

W/w placówki prawidłowo realizowały zadania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 696).

Postępowanie z odpadami medycznymi (segregacja odpadów, przechowywanie, transport, prowadzenie dokumentacji) było również prawidłowe. Wszystkie placówki stosowały się do opracowanych procedur w zakresie postępowania z odpadami w miejscu ich powstawania. Odpady były odbierane przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny placówek lecznictwa zamkniętego

W 2018 roku pod nadzorem PSSE w Węgorszewie znajdował się Szpital Psychiatryczny SP ZOZ w Węgorszewie i SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych „DOREN” w Różewcu, gdzie przeprowadzono łącznie 4 kontrole:

- 2 kontrole kompleksowe (1 kontrola w SP SPZOZ i 1 w SPZOZ „DOREN”),
- 2 kontrole sprawdzające.

W związku z naruszeniem przepisów sanitarnych w bieżącym roku wydano:

- 1 decyzję administracyjną,
- 2 decyzje przedłużające termin wykonania uchybień ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności z pozyskaniem funduszy oraz przeznaczeniem znacznych środków finansowych na wcześniej zaplanowane remonty w innych obszarach szpitala,
- 1 decyzję płatniczą,
- 1 postanowienie.

W jednej placówce stwierdzono uchybienia natury sanitarno-higienicznej, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną - termin wykonania nakazów: 31.12.2018 r. i 31.12.2020 r.

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny podmiotów lecznictwa otwartego

W 2018 roku nadzorem sanitarnym objęto 44 placówki otwartej służby zdrowia (stan na 31.12.2018 r.).

Łącznie przeprowadzono 49 kontroli sanitarnych w w/w placówkach w tym:

- 44 kontrole kompleksowe,
- 5 kontroli w zakresie szczepień ochronnych.

W związku z naruszeniem przepisów sanitarnych w bieżącym roku wydano:

- 2 decyzje przedłużające termin wykonania zaleceń ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności z pozyskaniem funduszy.

W związku z niewykonaniem obowiązku poddania obowiązkowym szczepieniom ochronnym wystawiono 10 tytułów wykonawczych.

Stan sanitarno - higieniczny we wszystkich placówkach otwartej opieki zdrowotnej był dobry, na co miał wpływ nadzór prowadzony w poprzednich latach.

2. Higiena Komunalna

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie higieny komunalnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby i wód przeznaczonych do kąpieli,
- stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic, oraz osobowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego.

Woda do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 ze zm.) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.).

Jakość wody przeznaczanej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W powiecie węgorszewskim w 2018 r. nadzorem sanitarnym objętych było 8 wodociągów zbiorowych, wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę, które zaopatrują 22.970 mieszkańców co stanowi 98,50% ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy:

- Budry 97,86%,
- Pozezdrze 93,06%
- Węgorszewo 99,71% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych.

Tabela 2.1. Stan zwodociągowania na terenie powiatu węgorszewskiego

Lp.	Gmina	Liczba zwodociągowanych miejscowości	Liczba wodociągów sieciowych (stan na 31.12.2016 r.)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	% ludności zaopatrywanej
1	M/G Węgorszewo	51	3	16610	99,71
2	Pozezdrze	16	4	3085	93,06
3	Budry	25	1	2932	97,86
4	Razem	92	8	22627	96,87

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

W powiecie węgorszewskim do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Większość wodociągów stanowią wodociągi niewielkie, produkujące wodę w ilości poniżej 100 m³/dobę oraz od 100-1000 m³/dobę.

Tabela nr 2.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w rozbiu na gminy (wg danych uzyskanych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego).

Gmina	Wodociąg o produkcji wody			Długość sieci wodociągowej w km
	<100m ³ /dobę	100-1000m ³ /d	1000-10000m ³ /d	
M/G Węgorszewo	-	Radzieje, Dąbrówka Mała	Węgorszewo	305,16
Pozezdrze	Gębalka Jakunówko	Pozezdrze Radziszewo	-	141,50
Budry	-	Olszewo	-	177,50
Razem	2	6	1	624,16

Nie zwodociągowano jeszcze następujących miejscowości:

- na terenie gm. Budry: Mniszki, Skalisko i Wydutki – ogólna ilość mieszkańców -52
- na terenie gm. Węgorszewo: Zielony Ostrów- ogólna ilość mieszkańców - 1

W ciągu roku Zakład Usług Komunalnych w Węgorzewie poinformował o 7 awariach sieci wodociągów zbiorowych. Dotyczyła ona pęknięcia rur wodociągowych oraz nieszczelności przyłączy. Awarie te były krótkotrwałe i usunięte w ciągu jednego dnia.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

Z wodociągów pobrano do badania:

- 40 próbek chemicznych
- 41 próbek bakteriologicznych wód do picia

z czego zakwestionowano:

- 1 próbkę bakteriologiczną

Zakwestionowana próbka dotyczyła nieprawidłowych zmian w ilości mikroorganizmów w 22°C w wodociągu publicznym Jakunówko. Ponadto w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Zakład Usług Komunalnych w Węgorzewie stwierdzono obecności bakterii coli oraz nieprawidłowych zmian w ilości mikroorganizmów hodowanych w 22°C w wodociągu publicznym Olszewo. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne na doprowadzenie wody do spożycia do należytych parametrów mikrobiologicznych. Woda z tych wodociągów nie nadawała się do spożycia ani do celów sanitarno-higienicznych. Do miejscowości zaopatrywanych przez w/w wodociągi woda była dostarczana beczkowozami. Zanieczyszczenie w wodociągu publicznym Jakunówko utrzymywało się przez 108 dni, a w wodociągu publicznym Olszewo przez 39 dni. Do końca roku uzyskano należyłą jakość wody w/ wodociągach.

Ogólnie przeprowadzono 20 kontroli jakości wód do picia oraz 8 kontroli stacji uzdatniania wody.

Na terenie powiatu skanalizowane są następujące miejscowości: Węgorzewo, Kal, Ogonki, Kolonia Rybacka, Maćki, Sztynort, Kalskie Nowiny, Janówko, Dąbrówka Mała, Kamionek Wielki, Pozezdrze, Przytuły, Harsz, Okowizna, Dziaduszyn, Radziszewo, Stręgielek, Krzywińskie, Kutry, Ołownik, Koźlak i Budry co stanowi 23,66 % zwodociągowanych miejscowości w powiecie. Ponadto na terenie gminy Budry funkcjonuje 335 oczyszczalni przydomowych.

Obiekty użyteczności publicznej

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2018 r. przeprowadzono 125 kontroli w 122 stałych obiektach użyteczności (w 2017 r.- 117 kontroli w 115 stałych obiektach użyteczności)

Kontrolowano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej;
- hotele, pensjonaty, kempingi, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie;
- baseny kąpielowe;
- miejsca przeznaczone do kąpielii;
- gminne ośrodki kultury;
- ustępy publiczne i ogólnodostępne;
- środki transportu publicznego i przystanki komunikacyjne;
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (np. stacje paliw, obiekty sportowe cmentarze i zakłady pogrzebowe).

W 1 obiekcie stwierdzono zaniedbania sanitarno-techniczne / Ośrodek Wypoczynkowy/. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną na usunięcie usterek.

W pozostałych nadzorowanych obiektach nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Baseny kąpielowe

Pod nadzorem znajdował się 1 basen kąpielowy. Do badania pobrano 8 próbek chemicznych i bakteriologicznych wód do kąpeli. Próbek zakwestionowanych nie było. Stan sanitarno – porządkowy basenu nie budził zastrzeżeń oraz nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z użytkowaniem basenów. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz.U.2015, poz. 2016), comiesięczne badania wody należą do obowiązków administratora basenu.

Ogólnie przeprowadzono 1 kontrolę jakości wód do kąpeli oraz jedną kontrolę sanitarną.

Miejsca wykorzystywane do kąpeli oraz kąpieliska

W sezonie letnim funkcjonowało 6 miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Badania wody przed otwarciem sezonu turystycznego oraz w trakcie trwania sezonu przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów. Bieżący stan sanitarno – porządkowy miejsc wykorzystywanych do kąpeli nie budził zastrzeżeń i nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z korzystaniem z nich.

W sezonie letnim funkcjonowały 2 kąpieliska. Badania wody przed otwarciem sezonu turystycznego przeprowadził Państwowy Inspektor Sanitarny zaś w trakcie trwania sezonu badania przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów. Bieżący stan sanitarno – porządkowy kąpielisk nie budził zastrzeżeń i nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z korzystaniem z nich.

Imprezy masowe

W 2018 roku wydano 4 decyzje pozytywnie opiniujące zabezpieczenie sanitarne imprez masowych. Pod kątem zabezpieczenia sanitarnego skontrolowano 4 imprezy w trakcie ich trwania. Nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Pozostałe działania

- Przeprowadzono 2 kontrole jakości ciepłej wody. Przebadano ciepłą wodę użytkową w Szpitalu Psychiatrycznym w Węgorzewie oraz Oddziale w Rudziszkach pod kątem obecności bakterii Legionella. W jednej z 2 pobranych próbek wody stwierdzono nieznaczne przekroczenia w ilości w/w bakterii. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i wykonaniu badań kontrolnych stwierdzono, iż w wodzie użytkowej nie ma przekroczeń w ilości bakterii z rodzaju Legionella.
- Skontrolowano 10 autobusów międzymiastowych oraz 3 karawany, w których nie stwierdzono usterek sanitarno-higienicznych.
- Przeprowadzono 19 kontroli, związanych z przestrzeganiem warunków sanitarnych przy przeprowadzaniu ekshumacji. Ogólnie wydano 24 pozytywnych decyzji na przeprowadzenie ekshumacji.

Do sekcji Higieny Komunalnej nie wpłynęły żadne interwencje od mieszkańców.

3. Higiena Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku

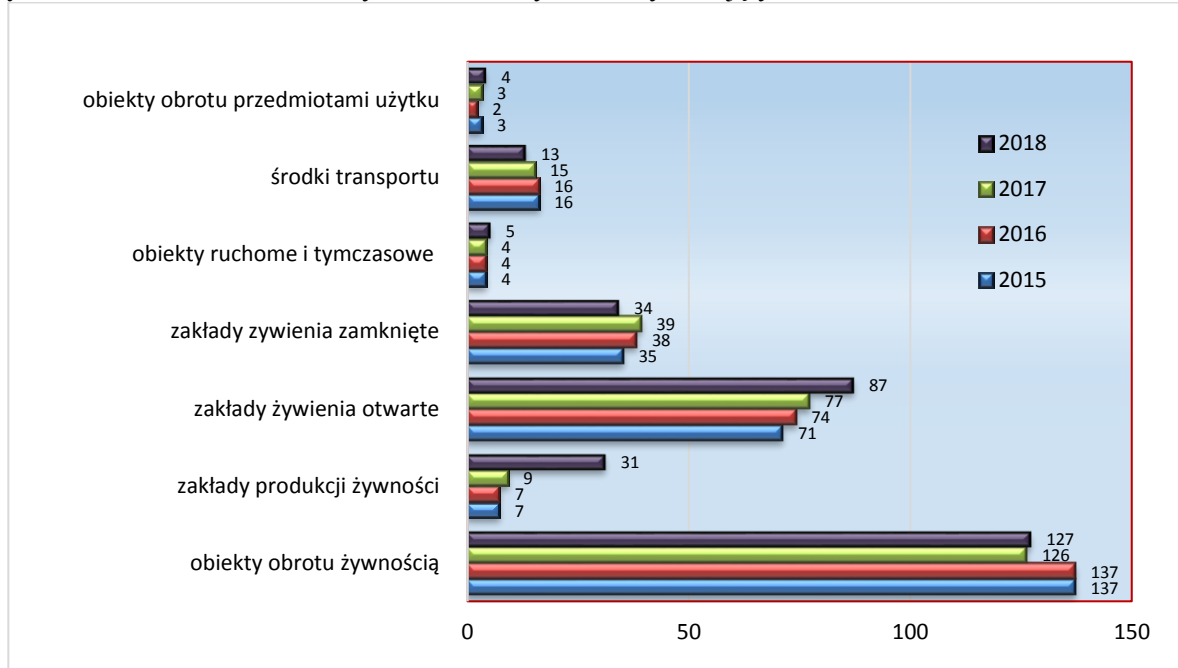
Głównym celem działania Sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku w 2018 r. było zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań sanitarno-zdrowotnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) oraz analizę zagrożeń w powiecie.

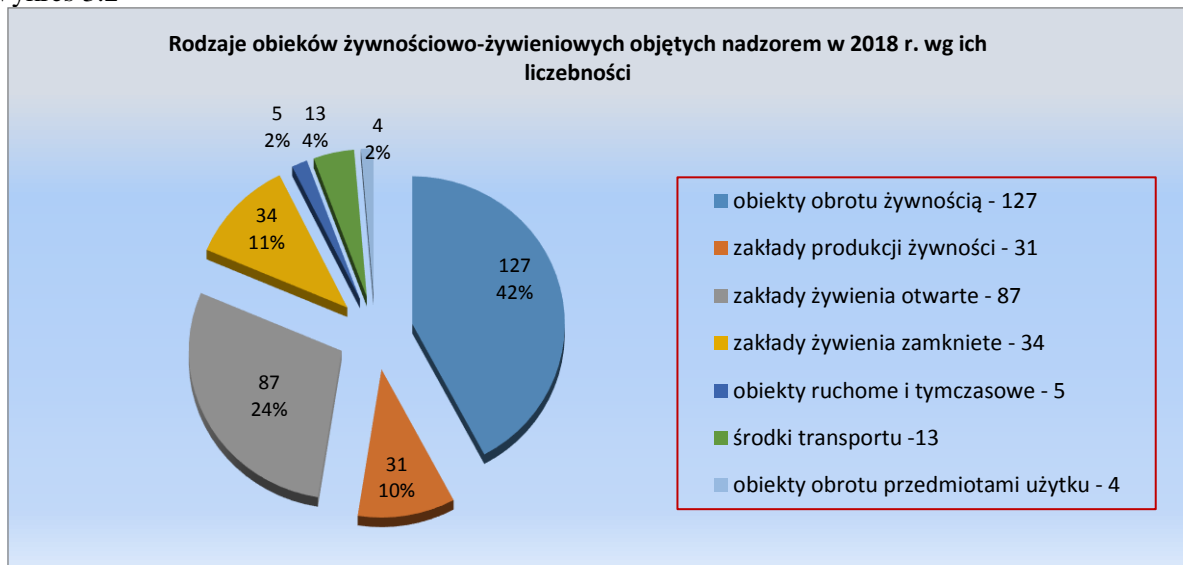
Prowadzone działania dotyczyły:

- ✚ oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych; kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- ✚ oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- ✚ monitorowania wycofanej z obrotu żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- ✚ realizacji zamierzeń zaplanowanych przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

Wykres 3.1 struktura obiektów żywnościowo-żywnieniowych objętych nadzorem w latach 2015-2018



Wykres 3.2



W powiecie węgorszewskim w 2018 r. nadzorem **objęto 301 obiektów** żywnościowo-żywnościowych i przedmiotów użytku.

Były to:

- obiekty obrotu żywnością – **127** (w tym: sklepy spożywcze – **84**, kioski spożywcze – **15**, magazyny hurtowe - **6** , inne obiekty obrotu żywnością – **22**),
- produkcji żywności – **31**,
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego – **87**,
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – **34**,
- ruchome i tymczasowe - **5**,
- środki transportu – **13**,
- obiekty obrotu przedmiotami użytku – **4**.

W stosunku do poprzednich lat znacznie wzrosła liczba zakładów produkcyjnych z 9 w 2017 r. do 31 w 2018 r. Wzrost ten spowodowany był objęciem nadzorem sanitarnym 22 podmiotów działających na rynku spożywczym prowadzących produkcję pierwotną (zboża) .

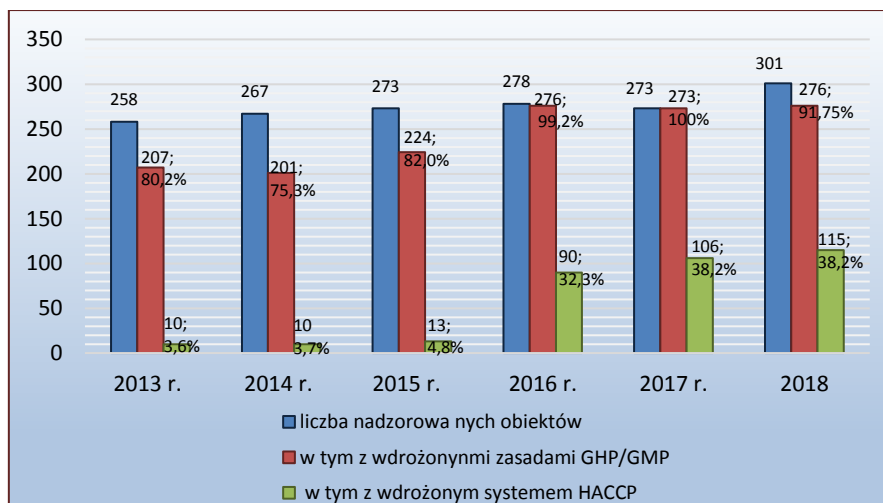
Do kontroli na 2018 r. zaplanowano 200 obiektów. Kontrole przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli, przy planowaniu których uwzględniono:

- wyniki ostatnich kontroli, ocenę stanu sanitarnego z lat poprzednich (analiza stwierdzonych niezgodności, rodzaje niezgodności),
- rodzaj zakładu, jego strukturę i stan techniczny (produkcja, obrót, żywienie zbiorowe),
- rodzaj produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych,
- znaczenie zakładu i zasięg działalności,
- podejmowane działania represyjne (mandaty, decyzje),
- własne systemy kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP),
- sygnały i interwencje wnoszone przez konsumentów,
- ocenę potencjalnego ryzyka, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie.

W roku 2018 spośród 301 objętych nadzorem skontrolowano 193 obiekty, w tym:

- liczba obiektów ocenionych na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego – 167
- liczba obiektów z wdrożonymi zasadami Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GHP/GHM) – 276
- liczba obiektów z wdrożonym systemem HACCP – 115

Wykres 3.3 Liczba i udział % obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP oraz systemem HACCP w stosunku do ogólnej liczby nadzorowanych obiektów w latach 2012-2018



Jak wynika z powyższego wykresu udział obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP oraz systemem HACCP w stosunku do ogólnej liczby nadzorowanych obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie jak w 2017 r..

Tabela 3.1 Działalność kontrolna nadzoru nad żywnością, żywieniem i przedmiotami użytku.

Rodzaj obiektów	Działalność kontrolna		Działalność represyjna						Postępowanie egzekucyjne	
	liczba obiektów wg ewidencji	liczba kontroli sanitarnych	liczba wydanych decyzji administracyjnych		nałożono mandatów		wnioski do sądu		ilość wystawionych tytułów wykonawczych	ilość wymierzonych grzywien
			ogółem	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	ogółem	na kwotę w zł	ilość spraw skierowanych	ilość ukaranych sprawców i suma		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Automaty do lodów	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Piekarnie	3	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady garmazeryjne	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Wytwórnia suplementów diety	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne wytwórnie żywności w tym: 23 produkcja pierwotna	25	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy spożywcze	84	126	10	-	-	-	-	-	-	-
Kioski spożywcze	15	9	1	-	-	-	-	-	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	5	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	6	10	1	-	-	-	-	-	-	-
Inne obiekty obrotu żyw.	22	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	87	98	7	-	3	600	-	-	-	-
w tym: zakłady małej gastronomii	65	71	4	-	1	200	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	34	38	6	-	1	200	-	-	-	-
a/stołówki w domach wczasowych	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
b/bloki żywienia w szpitalach	2	4	1	-	-	-	-	-	-	-
d/stołówki szkolne	10	10	1	-	-	-	-	-	-	-
e/stołówki na kol.półkol. i obozach	10	12	2	-	1	200	-	-	-	-
f/stołówki w przedszkolach	6	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki transportu żywności	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM	301	330	26	-	4	800	-	-	-	-

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono **330** (w 2017 - 323) kontrole sanitarne, w tym **36** kontroli interwencyjnych i **104** kontrole tematyczne.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono **330** (w 2017 - 323) kontrole sanitarne, w tym **36** kontroli interwencyjnych i **104** kontrole tematyczne.

W postępowaniu administracyjnym wydano **40** decyzji merytorycznych (w 2017 - 57) w tym :

- **26 w związku z naruszeniem przepisów sanitarnych** w tym (2 zmieniające termin wykonania nakazów i 5 umarzających postępowanie administracyjne)
- 14 decyzji zezwalających na działalność w nowo uruchomionych obiektach.

Nałożono 4 mandaty karne na łączną sumę 800 zł (w 2017 – 3, na łączną kwotę 500 zł), w tym:

- w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego – 1 mandat (na sumę – 200 zł)
- w zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 3 mandaty (na sumę – 600 zł)

Najczęściej występujące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach to:

- zły stan sanitarny i kondycja techniczna pomieszczeń zakładów,
- zniszczony sprzęt produkcyjny,
- brak bieżących zapisów dotyczących wdrażania dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej,
- brak zabezpieczenia przed dostępem owadów (zniszczone siatki w oknach),
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brudno utrzymane pomieszczenia zakładu.

W 2018 r. do Sekcji HŻŻiPU wpłynęło **2 zgłoszenia/interwencje** od obywateli, dotyczące niewłaściwej jakości środków spożywczych.

1. Konsumentka złożyła informację na niewłaściwą jakość zdrowotną suplementu diety pn.: „Menoplant Soy-a 40+ „ – 60 kapsulek, wyprodukowano w Polsce dla: Exeltis Poland Sp. z o.o., ul. Gen. Józefa Zajączka 9, 01-518 Warszawa informację przekazano zgodnie z ustawowymi kompetencjami do PPIS m.st. Warszawa.

2. Drugą informację telefoniczną, anonimową złożył konsument na niewłaściwą jakość zdrowotną produktów oferowanych w Punkcie gastronomicznym w Węgorzewie. W odpowiedzi na informację zgłoszoną przez konsumenta przeprowadzono urzędową kontrolę żywności obiektu, w wyniku której nie potwierdzono zasadność zgłoszenia.

Nadzór nad obrotem grzybami

W roku 2018 na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Węgorzewie nie stwierdzono punktów skupu grzybów świeżych. Nie był prowadzony również handel grzybami świeżymi na targowisku. Zarówno grzyby świeże jak i suszone oraz przetwory grzybowe sprzedawane były w sklepach spożywczych i magazynie hurtowym owoców i warzyw. W trakcie przeprowadzonych 4 kontroli w tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych

W roku 2018 dokonano oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych, w zakładach prowadzących działalność na terenie powiatu węgorzewskiego, będących w obrocie detalicznym i hurtowym. Do badań pobrano 123 próbki (w 2017-117) .

Liczba próbek zbadanych w kierunku:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 71
- metali szkodliwych dla zdrowia – 9
- pozostałości pestycydów – 6

- mikotoksyn – 4
- zanieczyszczeń azotanami – 1
- substancji dodatkowych dozwolonych – 7
- znakowania – 7
- obecności glutenu - 2
- WWA – 3
- GMO – 1
- 3-MCPD – 2
- kwasu erukowego - 1
- parametrów jęlczenia – 1
- jod w soli - 2
- skażenia promieniotwórcze – 2
- tłuszcze przeznaczone do smażenia – 2
- napromienianie – 1
- witaminy i składniki mineralne - 1

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- piekarnia – pobrano **1** próbkę tłuszczów przeznaczonych do smażenia – **nie kwestionowano**,
- sklepy spożywcze – ogółem zbadano **112** próbek środków spożywczych – **nie kwestionowano**
- inne obiekty obrotu - pobrano **4** próbki środków spożywczych - **nie kwestionowano**
- żywienie otwarte - pobrano **6** próbek środków spożywczych - **nie kwestionowano**

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W powiecie węgorszewskim nie ma zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nadzór nad tymi wyrobami prowadzony był w placówkach, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 2018 r. do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli pobrano 2 próbki:

- 1 próbkę wyrobów ceramicznych do badań w kierunku migracji ołowiu i kadmu - **nie kwestionowano**
- 1 próbkę wyrobów kuchennych z poliamidu do badań w kierunku PAAs - **nie kwestionowano.**

Ocena sposobu żywienia

W roku 2018 dokonano oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, wyniki oceny są następujące:

- liczba obiektów objętych badaniami wyniosła – 28
w tym:
 - stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach – 8
 - stołówki szkolne – 10
 - stołówki w przedszkolach – 6
 - stołówki na zimowiskach – 2
 - stołówka szpitalna – 2

teoretycznie zbadano ogółem – **28 jadłospisów**, uwag nie odnotowano.

Działania interwencyjne w ramach systemów wczesnego ostrzegania:

✚ systemu **RASFF** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt), którego celem jest zapewnienie wymiany informacji pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej, dotyczących działań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności; system ten pozwala na szybkie i sprawne wycofywanie z obrotu produktów spożywczych, które stwarzają ryzyko dla zdrowia konsumentów - **przeprowadzono 30 kontroli**, w tym:

- 1 kontrola dotyczące mleka „**Baby Dream**”, wycofywanego ze sprzedaży ze względu na zatrucie bakterią *Salmonella Agona* u niemowląt w wieku poniżej 6 miesięcy,
- 1 kontrola dotycząca **wódki Luksusowej** wycofywanej ze względu na niewłaściwy zapach
- 10 kontroli dotyczących obecności *Salmonelli Enteritidis* w skórkach z szyj kurcząt
- 4 kontrole dotyczące obecności *Salmonella Typhimurium* i *Salmonella Enteritidis* w tuszkach i ćwiartkach z kurczaka świeżego
- 1 kontrola dotycząca suplementów diety **Falcon Labs Superclen, Falcon Labs Oxyburnpro i Falcon Labs Superdrive** wycofywanych ze względu na wysoki poziom niedozwolonej substancji 1,3-dimetyloamylaminy (1,3-DMAA) oraz obecności niedozwolonego sterydu anaboliczno-androgennego metasteronu
- 1 kontrola dotycząca obecności *Salmonelli z grupy D* w jajach świeżych z wolnego wybiegu
- 1 kontrola dotycząca **piwa Stella Artois**, wycofywanego ze względu na zanieczyszczenia fragmentami szkła
- 1 kontrola dotycząca **węgorza z Danii** kwestionowanego za wprowadzanie do obrotu przez zakład który nie posiadał zatwierdzenia do w/w działalności
- 3 kontrole dotyczące produktu **pn.: „Rodzynki Sultańskie”** wycofywanego z uwagi na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A
- 2 kontrole dotyczące produktu **pn.: „Czosnek suszony granulowany”** wycofywanego ze względu na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu i sumy benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, chryzenu
- 2 kontrole dotyczące produktu **pn.: „Frugo Black Mix Soków”** wycofywanego ze względu na obecność kawałków szkła
- 2 kontrole dotyczące **pomidorów z Albanii** wycofywanych ze względu na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu - chlorfenapyru
- 1 kontrola dotycząca produktu **pn. „Precelki Chrupkie”** wycofywanego ze względu na obecność ciała obcego w postaci fragmentu metalu

Spśród produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RASFF na terenie działalności PSSE w Węgorszewie w obrocie nie stwierdzono w/w produktów.

✚ systemu **RAPEX** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach innych niż żywnościowe) - w roku sprawozdawczym nie było powiadomień.

4. Higiena Dzieci i Młodzieży

Higiena Dzieci i Młodzieży sprawuje nadzór nad placówkami nauczania i wychowania a także nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W powiecie węgorszewskim w roku 2018 nadzorem objętych było 118 (w 2017 r. było 139) placówek oświatowo-wychowawczych oraz placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, a mianowicie:

Placówki objęte nadzorem całorocznym – 21:

- 7 przedszkoli, w tym 5 niepublicznych,

- 8 szkół podstawowych,
- 2 gimnazja, (od 01.09.2018 r. funkcjonuje już tylko 1 gimnazjum)
- 2 świetlice,
- 1 ognisko wychowawcze,
- 1 sala zabaw

Wypoczynki dzieci i młodzieży - 97:

- 4 wypoczynki zimowe,
- 93 wypoczynki letnie.

W 2018 roku skontrolowano wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze ujęte w harmonogramie kontroli. Przeprowadzono łącznie 120 kontroli sanitarnych (w 2017 - 130), wydano ogółem 9 decyzji administracyjnych: w tym: 5 podstawowych, 3 prolongujące i 1 wygaszającą. Decyzje podstawowe dotyczyły głównie: złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych pomieszczeń sanitarnych, warunków do prowadzenia zajęć WF oraz złego stanu wyposażenia pracowni komputerowej.

W 2018 r. w związku z reformą systemu oświaty 1 Gimnazjum (w Węgorszewie) z dniem 01.09.2018 r. przestało funkcjonować samodzielnie a pozostałe oddziały stały się częścią Szkoły Podstawowej Nr 1 w Węgorszewie.

Działania kontrolne w zakresie: dostosowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych

Tabela 4.1 **Badania dostosowania stanowiska pracy do wzrostu ucznia.**

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	placówek skontrolowanych	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2012	15	105	2	3
2013	9	39	1	2
2014	15	90	1	7
2015	14	84	2	2
2016	14	77	0	0
2017	15	91	2	3
2018	15	89	0	0

Jak widać w powyższej tabeli w tym zakresie w roku sprawozdawczym uzyskano poprawę. We wszystkich skontrolowanych placówkach ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii nie wykazała nieprawidłowości.

Tabela 4.2 **Ocena tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych**

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	skontrolowanych szkół	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2012	10	107	0	0
2013	10	104	0	0
2014	10	98	0	0
2015	10	128	0	0
2016	10	102	0	0
2017	10	99	0	0
2017	10	103	0	0

Analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 10 placówkach – w 103 oddziałach szkolnych, z czego w żadnej placówce nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W październiku 2018 r. przeprowadzono dodatkową akcję ważenia tornistrów uczniów, mającą na celu pokazanie faktycznego obciążenia uczniów ciężarem noszonych plecaków. W powiecie węgorzewskim badaniem objęto 2 szkoły podstawowe (1 miejska i 1 wiejska), były to:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. M. Kopernika w Węgorzewie, w której badaniem objęto 268 uczniów z klas I-VIII z 15 oddziałów szkolnych.
- Szkoła Podstawowa im. J. Tressenberg w Pozezdrzu, w której badaniem objęto 192 uczniów z klas I-VIII z 13 oddziałów szkolnych.

Za ciężkie plecaki, tzn. gdzie stosunek ciężaru plecaka do masy ciała ucznia był większy niż 15%, nosiło ogółem 111 uczniów (59 dziewcząt i 52 chłopców), co stanowiło 22,9 % wszystkich ocenionych.

- W Szkole Podstawowej Nr 1 w Węgorzewie na zbadanych 268 uczniów u 75 plecak był za ciężki (25,6 %),
- w Szkole Podstawowej w Pozezdrzu na 192 ocenionych uczniów - 36 miało za ciężki plecak (18,7 %).

Warto jednak dodać, iż obydwie szkoły wyznaczyły miejsce w salach zajęć na przechowywanie części podręczników i przyborów szkolnych.

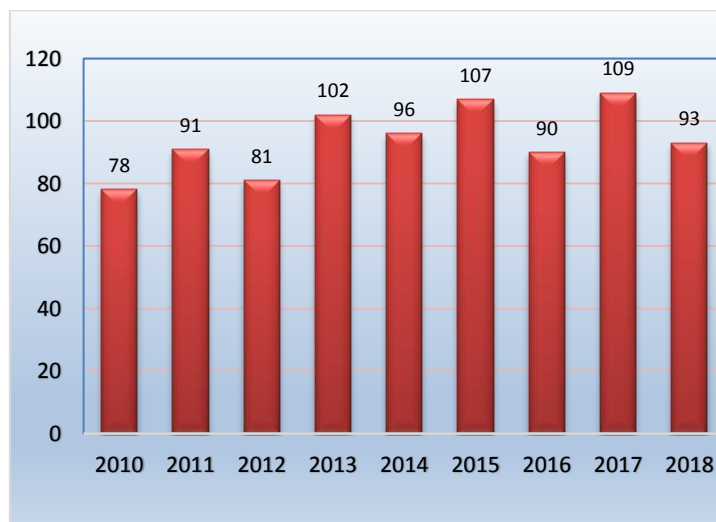
Placówki wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży

Powiat węgorzewski położony jest na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, w związku z czym jest bardzo atrakcyjnym terenem turystycznym, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wypoczynków organizowanych w sezonie letnim.

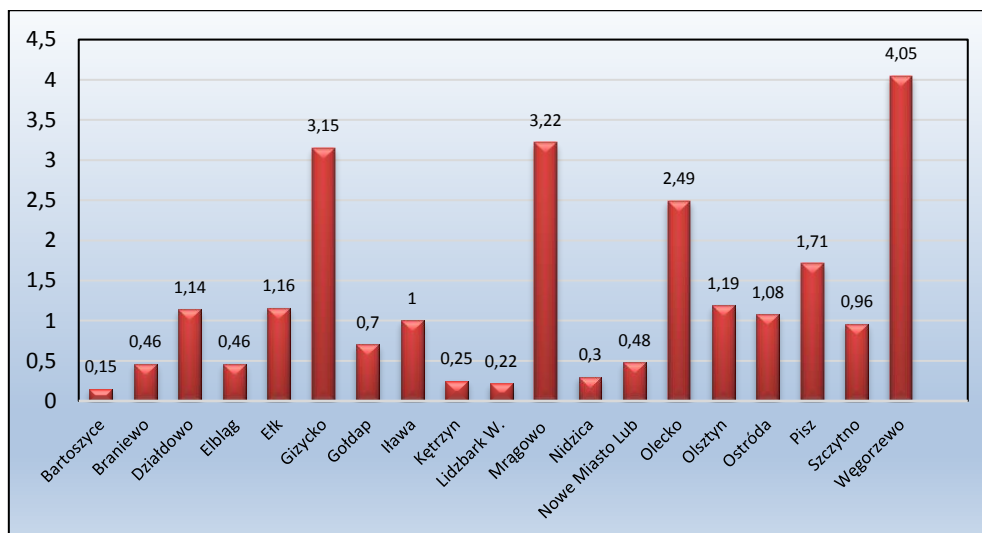
W 2018 roku do PSSE w Węgorzewie zgłoszono 4 wypoczynki zimowe i 93 wypoczynki letnie dzieci i młodzieży (w 2017 r. 9 wypoczynków zimowych i 109 wypoczynków letnich), spadek liczby w stosunku do 2017 r. spowodowany jest tym, że przez cały 2018 r. 1 duży obiekt wypoczynkowy (Międzyszkolny Ośrodek Szkoleniowo-Sportowy „Omega” w Stręgielku) podlegał kapitalnemu remontowi.

Spośród wszystkich powiatów woj. warmińsko-mazurskiego to w powiecie węgorzewskim przypada największa liczba organizowanych wypoczynków letnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu.

Wykres 4.1 Liczba zgłoszonych wypoczynków letnich w powiecie węgorzewskim w latach 2010-2018



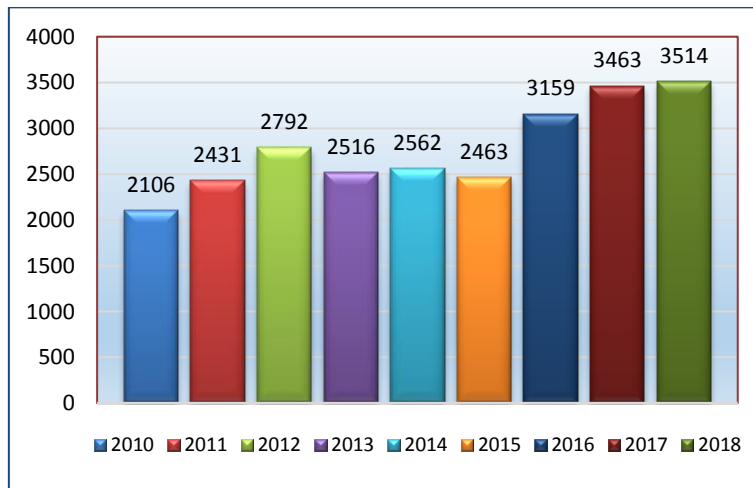
Wykres 4.2 liczba wycieczek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiatach woj. warmińsko-mazurskiego



Łączna liczba uczestników w skontrolowanych wycieczkach w 2018 roku wyniosła **3612** w tym :

- w letnim 3514 (w 2017 r. - 3463).
- w zimowym 98 (w 2017 r.- 239)

Wykres 4.3 Liczba uczestników w skontrolowanych wycieczkach letnich w powiecie węgorzewskim w latach 2010-2018



Podczas trwania wycieczki zimowej i letniej skontrolowano 66 turnusów oceniając ich bieżący stan sanitarny. W trakcie trwania wycieczki zimowej i letniej na terenie powiatu węgorzewskiego w 2018 r. odnotowano : 117 przypadków zachorowań oraz 37 wypadków i urazów. W przeważającej większości kontrole te nie wykazały rażących uchybień sanitarno-higienicznych.

Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE w Węgorzewie oraz instytucjami.

W 2018 roku podobnie jak w roku ubiegłym w ramach współpracy i współdziałania przeprowadzono:

- 17 kontroli z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej,

- 6 kontroli z pracownikami sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- 18 kontroli z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie,
- 2 kontrole z przedstawicielem KP PSP w Węgorzewie.

Poza tym uczestniczono w 2 spotkaniach zespołów z przedstawicielami KPP, PSP (w tym 1 z Nadzorem Budowlanym) dotyczących bezpieczeństwa uczestników, łączności z nimi, wytyczania miejsc ewakuacji w 2 bazach obozowych w Przerwankach. Pierwsze spotkanie odbyło się 27.06.18 r. w Bazie Obozowej Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej w Przerwankach, drugie natomiast 02.07.18 r. w Bazie Obozowej Hufca Otwock również w Przerwankach.

Przedstawiciele PPIS w Węgorzewie brali udział również w dniu 21.06.18 r. w seminarium organizowanym przez KPP w Węgorzewie dotyczącym bezpiecznego wypoczynku pod tytułem: „Ty wypoczywasz – my czuwamy”, przedstawiając prezentację pt. „Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży z punktu widzenia inspekcji sanitarnej.” W seminarium wzięli udział przedstawiciele różnych służb, instytucji i organizacji czuwających nad bezpiecznym wypoczynkiem nad wodą.

5. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

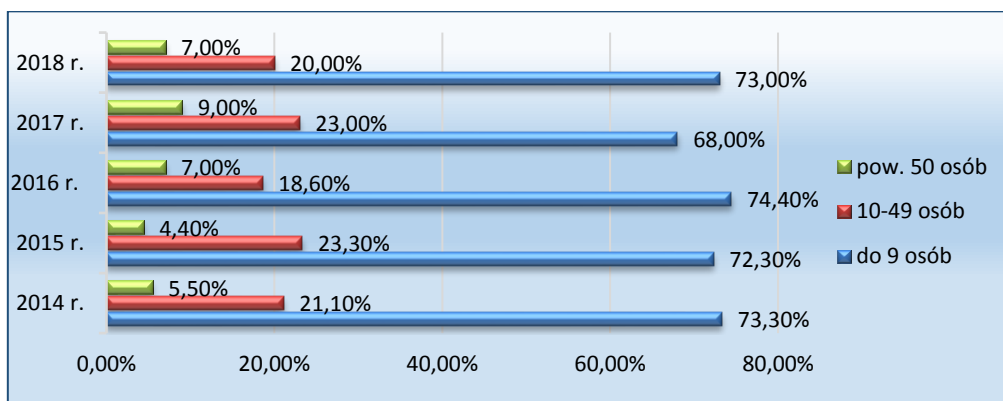
Do zakresu działania PIS w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez osoby wprowadzające substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.
- przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W roku 2018 ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie objęto 90 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 1135 pracowników.

Były to zakłady produkcyjne, usługowe, handlowe, służby zdrowia i oświaty.

Wykres 5.1 Struktura zatrudnienia w zakładach pracy powiatu węgorszewskiego w latach 2014-2018



W powiecie węgorzewskim nie ma dużych jednostek gospodarczych, są to przede wszystkim niewielkie jednostki zatrudniające do 20 pracowników stanowiące 81% ogółu zakładów pracy.

Zakłady działające na terenie powiatu węgorzewskiego reprezentują różne branże, nie ma zasadniczo dominującej. Są to wg PKD m.in. następujące działy:

- 16. Produkcja drzewna – 59 prac.
- 25. Produkcja metalowa – 58 prac.
- 45. Usługi motoryzacyjne – 26 prac.
- 47. Handel detaliczny – 110 prac.
- 49. Transport lądowy – 71 prac.
- 85. Usługi oświatowe – 141 prac.
- 86. Opieka zdrowotna – 218 prac.

Największe zagrożenie zdrowotne występuje w zakładach produkcji drzewnej (hałas, zapylenie) i metalowej (hałas, dymy spawalnicze). Istotne zagrożenie zdrowotne stanowi także narażenie na niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne, które mają zastosowanie we wszystkich prawie zakładach pracy oraz szkodliwe czynniki biologiczne.

Wymienione wyżej obszary i rodzaje narażeń były głównym tematem zainteresowania służb nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy.

W roku 2018 ogółem przeprowadzono 55 kontroli sanitarnych (w 2017 r. – 57), w wyniku których wydano 1 decyzję administracyjną (w 2017 r. – 5) dotyczącą braku badań środowiskowych oraz wszczęto 1 postępowanie dotyczące braku orzeczeń lekarskich pracowników.

W wyniku podjętych działań uzyskano stabilizację środowiskowych warunków pracy w nadzorowanych zakładach utrzymując je na poziomie poprzedniego roku.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W roku 2018 nadzorem sanitarnym objęty został 1 zakład, w którym występuje czynnik rakotwórczy - *pył drewna twardego*.

Liczba osób narażonych na w/w czynnik rakotwórczy wyniosła – 2 osoby

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, która nie wykazała żadnych nieprawidłowości

Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi

W powiecie węgorzewskim nie ma producentów i importerów substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

- liczba zakładów stosujących substancje i mieszaniny - 63
- liczba dystrybutorów substancji i mieszanin - 24

Przeprowadzono łącznie 39 kontroli sanitarnych u dalszych użytkowników oraz u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2018 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie były

- 3 zakłady, które wprowadzają do obrotu prekursorzy kategorii 3 oraz
- 4 zakładów, które stosują prekursorzy narkotykowe kat.3.

Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych. Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W 2018 r. w ewidencji PSSE w Węgorszewie było 9 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego.

Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 13 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W 2018 roku liczba zakładów pracy w ewidencji PSSE w Węgorszewie, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła 23.

Skontrolowano w tym zakresie 13 zakładów pracy, w których przeprowadzono 13 kontroli.

Choroby zawodowe

W roku 2018 do PSSE w Węgorszewie wpłynęło 13 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych (w 2017 r. – 8).

Wszystkie zgłoszenia dotyczyły poz.26 wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza*

Wydano 8 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej która dotyczyła poz. 26 wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza*

Nie odnotowano zgłoszeń chorób o etiologii zawodowej wynikającej z narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne bądź chemiczne, co pozytywnie świadczy o efektach podejmowanych działań w zakresie higieny pracy.

6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Do zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- *uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,*
- *uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,*
- *wydawanie opinii sanitarnych w sprawie dokonywania oceny środowiskowej (sporządzania raportu oddziaływania na środowisko),*
- *ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;*
- *uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej dotyczącej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,*
- *uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, żeglugi śródlądowej oraz środków komunikacji lądowej.*

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia, związane z:

✚ odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe; uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych (w tym gospodarka odpadami niebezpiecznymi);

✚ zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej, ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

W roku 2018 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie wpłynęło **6** wniosków o **uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; wydano 6 opinii bez uwag.**

Przedstawiono także do zaopiniowania **6 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym 3 dotyczące zmian, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – wszystkie zaopiniowano pozytywnie, bez uwag.** Dotyczyły następujących opracowań:

- projekt m.p.z.p. „Sztynort Duży”,
- projekt m.p.z.p. „Stawiska 1,5 ha
- projekt m.p.z.p. „Czerwony Dwór, ok. 583 ha”,
- projekt zmiany m.p.z.p. „Węgorzewo Śródmieście, ok. 2,63 ha”,
- projekt zmiany m.p.z.p. „Ogonki Południe, 1,27 ha”,
- projekt zmiany m.p.z.p. „Węgorzewo-Zachód, 0,31 ha.

We wszystkich przypadkach projekty uzgadniane były ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na zdrowie ludzkie i możliwych do wystąpienia ujemnych skutków zdrowotnych, a także z analizą możliwości ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych.

Rozpatrzono **22 wnioski w sprawach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na to środowisko.** W **14** przypadkach wskazano brak potrzeby sporządzania oceny (raportu) oddziaływania na środowisko pod względem zdrowotnym; w **1** przypadku natomiast wskazano potrzebę sporządzenia raportu w prawnie ustalonym zakresie. Pozostałe wnioski dotyczyły określenia warunków realizacji przedsięwzięć przed ich realizacją - wydano **6 opinii** sanitarnych z uwagami. Ogółem uzgodnienia dotyczyły następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- budynki inwentarskie /fermy/ - 11
- przystanie żeglarskie - 1
- elektrownie fotowoltaiczne - 3
- kanały wodne - 3
- drogi i mosty - 3

1 wniosek - dotyczący wydania opinii środowiskowej w sprawie budowy stacji bazowej telefonii komórkowej w Pozezdrzu – przekazano do WSSE w Olsztynie zgodnie z zakresem kompetencji.

W 2018 r. nie były realizowane inwestycje zaliczane do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów.

W roku 2018 wydano **12** opinii sanitarnych w zakresie uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych; dotyczyły m. in. następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- | | |
|------------------------------|--|
| - zakłady nauki i wychowania | - 1 (przedszkole) |
| - handlowo-usługowe | - 6 (2 sklepy, 3 obiekty gastr., 1 z-d fryz.) |
| - obiekty turystyczne | - 5 (domki let. i bud. zakwaterowania) |

W 4 projektach wniesiono zastrzeżenia, 1 zaopiniowano negatywnie, pozostałe 7 bez uwag.

Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Ogółem w 2018 r. przedstawiciel PPIS uczestniczył w **13** odbiorach końcowych zrealizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w następujących kategoriach:

- obiekty handlowe i usług - 6 (1 z-d fryzjerski, 2 gab. kosm., 2 sklepy spoż. 1 z-d gastr.)
- zakłady nauki i wychowania - 1 (przedszkole),
- obiekty turystyczne - 1 (bud. socj.-usug.),
- inne obiekty - 5 (2 bud. mieszk.-usług., wodociąg, 2 bud. przem.).

Ważniejsze obiekty, to:

- oddanie do użytku kolejnych obiektów handlowo-usługowych (zakład fryzjerski, 2 gabinety kosmetyczne, sklep zielarski, zakład gastronomiczny),
- oddanie do użytku supermarketu „BIEDRONKA”,
- modernizacja stacji uzdatniania wody, przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Koźlak,
- oddanie do użytku dwóch wielokondygnacyjnych budynków mieszkalno-usługowych w Węgorzewie.

Wśród oddanych do użytku 13 obiektów **8** stanowią nowe, zaś pozostałe **5** powstały na bazie istniejących obiektów.

We wszystkich przypadkach w odbiorze uczestniczyli odpowiednio przedstawiciele komórek merytorycznych: HŻŻ, HK, HP, HDiM i Ep.




Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny PSSE w Węgorzewie współpracował z jednostkami administracji samorządowej i rządowej, tj. z Biurem Ochrony Środowiska i Biurem Planowania Przestrzennego oraz Inwestycji Urzędu Miejskiego w Węgorzewie, z Urzędami Gmin w Pozezdrzu i Budrach, z Wydziałem Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatu, z Nadzorem Budowlanym przy Starostwie.




7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna


Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej, zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

Działalność prozdrowotna realizowana była poprzez pogramy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Węgorzewie działania w zakresie promocji zdrowia w 2018 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia. Tematyka zdrowia i zdrowego stylu życia realizowana jest przez placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki służby zdrowia przy pomocy PIS oraz lokalnych samorządów.


W roku 2018 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie realizowane były następujące programy edukacyjne:





L p.	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	<p>Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”</p> 	<p>Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.</p> <p>Program jest realizowany metodą projektu a więc oparty o aktywne uczestnictwo uczniów w realizowanych zadaniach programowych.</p> <p>W ramach wdrożenia programu prowadzone są szkolenia dla realizatorów szkolnych, którzy następnie koordynują działania programowe w szkołach.</p> <p>Ponadto w ramach programu organizowane są punkty promocji zdrowia na imprezach masowych (Półmaraton Węgorza, Uliczne Biegi Bociana w Budrach). Według lokalnego zapotrzebowania prowadzone są zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia.</p>	<p>11 szkół na terenie powiatu realizowało ogólnopolski program edukacyjny.</p> <p>793 odbiorców działań programowych – uczniów gimnazjów oraz uczniów klas V, VI, VII szkół podstawowych i ich rodziców.</p>
2.	<p>Program „Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.</p> <p>Program realizowany jest przez, przedszkola i oddziały przedszkolne</p>	<p>Program realizowany jest przez 5 placówek .</p> <p>303 odbiorców programu –dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.</p>
3.	<p>Program „Bieg po zdrowie”</p> 	<p>„Bieg po zdrowie” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat).</p> <p>Główne cele programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży · pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. 	<p>Uczniowie klas IV z 2 szkół podstawowych i ich rodzice – 239 odbiorców programu</p>




		· zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.	
4.	<p>Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych.</p> <p>W roku 2018 realizowano 1 kampanię Krajowego Centrum ds. Aids „Mam czas rozmawiać” promującą dialog międzypokoleniowy o zdrowiu, a zwłaszcza o tematach trudnych, takich jak choroby przenoszone drogą płciową, w tym HIV.</p> <p>Coroczną okazją do nasilenia działań w zakresie profilaktyki HIV jest Światowy Dzień AIDS, obchodzony 1 grudnia. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS PSSE w Węgorzewie zorganizowała XIII Powiatowy konkurs wiedzy o HIV/AIDS „Razem przeciwko AIDS”. Konkurs skierowany był do uczniów klas gimnazjalnych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych.</p>	<p>Ok. 933 odbiorców działań programowych oraz kampanii społecznych.</p> 
5.	<p>„ARS, czyli jak dbać o miłość?”</p> 	<p>Celem programu „ARS, ...” jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. W powiecie węgorszewskim program realizowany był przez 3 szkoły ponadpodstawowe.</p>	<p>112 odbiorców działań programowych.</p>
6.	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Bez Tytoniu „Stop nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi 	<p>W ramach POZNPT w Polsce PSSE w Węgorzewie prowadzi całoroczne działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa. Organizowane są zajęcia edukacyjne, szkolenia, punkty promocji zdrowia, gdzie udzielane są informacje dotyczące zdrowotnych konsekwencji związanych z paleniem tytoniu.</p>	<p>Uczestnicy działań profilaktycznych – ogół społeczeństwa – około 980 osób</p>

	 <p>• Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu</p>	<p>Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w 2018 roku odbywały się pod hasłem „Tytoń i choroby serca”. W ramach ŚDBT zorganizowano punkt promocji zdrowia na Ulicznych Biegach Majowych w Węgorzewie. Przeprowadzone zostały spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół podstawowych. Zamieszczano informacje na temat obchodów ŚDBT na stronach internetowych lokalnych mediów i urzędów. Informacje o obchodach przesłano również do placówek służby zdrowia oraz placówek nauczania i wychowania. Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w Polsce jest zwiększenie świadomości nt. skutków palenia papierosów, motywowanie palaczy do zerwania z nałogiem oraz ukazanie korzyści z życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Realizację planu Europy wolnej od dymu tytoniowego osiągamy poprzez tworzenie społecznego i politycznego poparcia idei - organizowanie w skali populacyjnej, ogólnokrajowej i lokalnej kampanii zdrowotnych promujących zdrowy, wolny od dymu tytoniowego styl życia. W ramach „Światowego Dnia Rzucania Palenia” PSSE w Węgorzewie prowadziła działania informacyjne, zajęcia edukacyjne oraz zorganizowała „Powiatowy test wiedzy o tytoniu” skierowany do uczniów klas VI. Informacje dotyczące Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu zostały przesłane do wszystkich szkół oraz placówek służby zdrowia powiatu węgorszewskiego.</p>	<p>W ramach obchodów Światowego Dnia Bez tytoniu działaniami profilaktycznymi zostało objętych około 425 osób.</p> <p>W ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia działaniami profilaktycznymi zostało objętych: 132 osoby (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów oraz uczniowie ze szkół ponadpodstawowych)</p>
--	---	--	--

W roku 2018 r. działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

7.	<p>Akcja „Zdrowe wakacje”</p> 	<p>Celem akcji było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Działania prowadzone były we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie.</p>	<p>Działaniami prowadzonymi w ramach akcji zostało objętych: 688 uczestników kolonii, obozów letnich.</p>
----	--	--	--

8.	<p>Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”</p> 	<p>Celem działań prowadzonych w ramach akcji w roku 2018 było min.: podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci. W ramach akcji organizowano punkty promocji zdrowia (Uliczne Biegi majowe w Węgorzewie, Uliczne Biegi Bociana w Budrach)</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto 660 osób (rodzice uczniów klas I, uczestnicy imprez masowych)</p>
9.	<p>Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych/dopala czy</p> 	<p>Działania podejmowane w ramach profilaktyki używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych/dopalaczy polegały głównie na prowadzeniu zajęć edukacyjnych. Organizowano także stoiska promocji zdrowia, w których zainteresowanym przekazywano materiały informacyjno- edukacyjne.</p>	<p>1221 uczestników działań profilaktycznych</p>
10.	<p>Światowy Dzień Zdrowia</p> 	<p>Zdrowie dla wszystkich” to hasło, które przyświecało obchodom Światowego Dnia Zdrowia w 2018. Ubiegłoroczne święto koncentrowało się na temacie powszechnej opieki zdrowotnej. PSSE w Węgorzewie w ramach obchodów ŚDZ zorganizowała szkolenia, zajęcia edukacyjne, stoisko promocji zdrowia. Informacje dotyczące tematyki obchodów ŚDZ 2018 przesłano do wszystkich szkół i placówek służby zdrowia powiatu węgorszewskiego oraz lokalnych mediów.</p>	<p>Uczestnicy – 132 osoby</p>
11.	<p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach</p> 	<p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach jest coroczną europejską inicjatywą w zakresie zdrowia publicznego, która odbywa się w dniu 18 listopada w celu podniesienia świadomości na temat zagrożenia dla zdrowia publicznego, jakim jest oporność na antybiotyki, oraz racjonalnego stosowania antybiotyków.</p>	<p>PSSE w Węgorzewie przekazała informacje dotyczące Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach do lokalnych mediów, dostępnych dla społeczności lokalnej.</p>

12.	Profilaktyka grypy 	PSSE w Węgorzewie prowadziła działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży wypoczywających na zimowiskach. Prowadzono także działania informacyjne w lokalnych mediach	98 uczestników wycieczki zimowego
13.	Propagowanie zasad higieny osobistej 	Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. W tym zakresie organizowano zajęcia edukacyjne.	W zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 109 osób
14.	Profilaktyka chorób odkleszczowych 	Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów prozdrowotnych, organizowano punkty promocji zdrowia i zajęcia edukacyjne.	Działaniami profilaktycznymi objęto 450 osób.

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2018 roku polegała głównie na bezpośredniej edukacji rodziców, dzieci i młodzieży w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasady zdrowego stylu życia. Ponadto organizowano szkolenia dla bezpośrednich realizatorów edukacji zdrowotnej i profilaktycznej w szkołach. Przekazywano materiały informacyjno-edukacyjnych do wszystkich współpracujących placówek oraz społeczności lokalnej.

Promocja zdrowia realizowana była poprzez udział w różnego rodzaju festynach i akcjach profilaktycznych.

Ukazały się następujące artykuły prasowe w: „Węgorzewski Tydzień”, „Gazeta Węgorzewska”

1. „Czy grozi nam epidemia grypy ?” – styczeń
2. „Szaleje grypa. Sanepid przypomina: szczep się, myj ręce, unikaj chorych” - styczeń
3. „Powiat węgorszewski w czołowiec zachorowań na boreliozę” - maj
4. „Już czas pożegnać się z dymkiem” - czerwiec
5. „Patent na bezpieczne wakacje” - sierpień
6. „Żeby nauka nie była zbyt ciężka” - sierpień
7. „Jedz zdrowo i trzymaj formę” – wrzesień
8. „Rzuć palenie i odzyskaj zdrowie !” – listopad

Współpracowano z :

- Starostwem Powiatowym w Węgorzewie,
- Urzędem Miejskim w Węgorzewie,
- Tygodnikiem „Węgorzewski Tydzień”,
- Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie,
- Strażą Miejską w Węgorzewie,
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Węgorzewie,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Budrach,
- Placówkami nauczania i wychowania.

8. Podsumowanie

W ramach działalności kontrolno-represyjnej w 2018 r. przeprowadzono ogółem 890 kontroli sanitarnych (w 2017 r. – 882) w wyniku, których:

- wydano 108 decyzji merytorycznych (w 2017 r. –127) oraz 58 decyzji płatniczych (w 2017 r.– 116),
- nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 800 zł (w 2017 r. - 3 mandaty na kwotę 500 zł),
- pobrano do badania – 182 próby (w 2017 r.- 194),
- wykonano 1319 badania (w 2017 r. – 1214).

Podobnie jak w latach ubiegłych uniknęliśmy zagrożeń związanych z wystąpieniem ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych stwarzających szczególne zagrożenie epidemiologiczne, a także zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

W omawianym okresie, w stosunku do poprzedniego roku, spadła liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi.

Odnotowano wzrost liczby przypadków zachorowań na ospę wietrzną .

Nadal wyraźnie **rośnie liczba osób chorych na boreliozę.**

W 2018 spadła liczba przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, ale nadal w tym zakresie jesteśmy „liderem” w naszym województwie.

Niepokojącym zjawiskiem jest znaczny **wzrost liczby rodziców odmawiających szczepień obowiązkowych swoich dzieci.** W 2017 r. zarejestrowane było 1 dziecko, którego rodzice odmówili szczepień a w 2018 liczba ta wzrosła do 10.

Na dobrym poziomie sanitarnym utrzymuje się stan sanitarny większości obiektów podmiotów wykonujących działalność leczniczą i obiektów użyteczności publicznej.

W powiecie węgorszewskim z wody o kontrolowanej jakości korzysta 22970 osób, co stanowi 98,50% ogółu ludności powiatu węgorszewskiego. W 2018 r. w dwóch wodociągach (Olszewo, Jakunówko) wystąpiły zakłócenia w dostarczaniu wody o prawidłowych parametrach mikrobiologicznych/ nieprawidłowe zmiany w ilości mikroorganizmów w 22°C/ Woda z tych wodociągów nie nadawała się do spożycia ani do celów sanitarno-higienicznych. Do miejscowości zaopatrywanych przez w/w wodociągi woda była dostarczana beczkowozami. Zanieczyszczenie w wodociągu publicznym Olszewo utrzymywało się przez 39 dni, a w wodociągu publicznym Jakunówko 108 dni. Do końca roku uzyskano należytą jakość wody w/w wodociągach.

Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa żywności w 2018 roku na terenie powiatu węgorszewskiego była zadawalająca. Sukcesywnie zmniejsza się liczba stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych i higienicznych w obiektach produkcji i obrotu żywnością. Widoczny jest wzrost zaangażowania podmiotów w dążeniu do dostosowania obiektów do obowiązujących wymagań prawnych. Na terenie powiatu węgorszewskiego nie wystąpiły zjawiska, które stanowiłyby istotne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, zarówno pod względem skali zjawiska, jak i rodzaju zagrożenia. Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości można określić mianem typowych, które można było szybko i skutecznie wyeliminować, przy pomocy rutynowych procedur postępowania.

Wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek żywności świadczą, że procent zdyskwalifikowanych próbek na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na niskim poziomie, co świadczy o dobrej jakości środków spożywczych znajdujących się w obrocie.

W roku 2018 dodatkowo objęliśmy nadzorem sanitarnym 22 podmioty działające na rynku spożywczym prowadzące produkcję pierwotną (zboża) , 2 podmioty prowadzące RHD (rolniczy handel detaliczny) oraz 1 podmiot – wyrób ciast domowych.

W minionym roku w większości placówek oświatowo-wychowawczych wykonano szereg prac remontowych, co przyczyniło się do poprawy w nich stanu sanitarno-higienicznego a także poprawiało estetykę pomieszczeń szkolnych i przedszkolnych, co jest również bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na samopoczucie przebywających w nich uczniów i przedszkolaków.

W związku ze zmianami w systemie oświaty w 2018 r. zostało zlikwidowane Gimnazjum im. J. A. Helwinga w Węgorszewie. Obecnie w budynku po Gimnazjum częściowo funkcjonuje Szkoła Podstawowa nr 1 im. M. Kopernika w Węgorszewie, która zajęcia edukacyjne w roku szkolnym 2018/2019 prowadzi w kilku budynkach.

Zagadnieniem, które od wielu lat pozostawia wiele do życzenia jest brak odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w szczególności w szkołach wiejskich (w trzech SP w sezonie zimowym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkolnych).

W powiecie węgorszewskim co roku organizowanych jest wiele form wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. Jesteśmy powiatem w woj. warmińsko-mazurskim, gdzie w **przeliczeniu na 1000 mieszkańców przypada największa liczba wypoczynków**. Prowadzenie nadzoru sanitarnego w tym zakresie wymaga ogromnego zaangażowania pracowników. Dzięki temu wysiłkowi wypoczynek na naszym terenie od wielu lat utrzymuje się na dobrym bezpiecznym poziomie.

W roku 2018 pracodawcy działający na terenie powiatu węgorszewskiego utrzymywali stan higieniczny zakładów pracy oraz warunki zdrowotne środowiska pracy na zadowalającym, wysokim poziomie.

Zanotowano znaczny **wzrost liczby podejrzeń chorób zawodowych**. W roku 2018 do PSSE w Węgorszewie wpłynęło 13 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych (w 2017 r. – 8). Wszystkie zgłoszenia dotyczyły poz.26 wykazu tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza. Wydano 8 decyzji o stwierdzeniu tej choroby.

W 2018 roku w dalszym ciągu realizowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym oraz lokalnym. Podjęte zadania zmierzały do ochrony oraz umacniania zdrowia ogółu społeczeństwa. Działania profilaktyczne skierowane były do różnych grup odbiorców: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców i opiekunów, dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów oraz ogółu społeczeństwa.

Szczególną uwagę poświęcono na zajęcia profilaktyczne, które dotyczyły zagrożeń jakie dla organizmu młodego człowieka niesie spożywanie napojów energetyzujących. Przeprowadzono także wiele spotkań edukacyjnych dotyczących m.in.: profilaktyki palenia tytoniu i używania substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, profilaktyki otyłości, zasad zdrowego odżywiania oraz wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka. Zajęcia prowadzono we wszystkich w/w grupach odbiorców.

W 2018 r. zorganizowano 4 punkty promocji zdrowia, w których udostępniano dla ogółu społeczeństwa materiały o szerokiej tematyce prozdrowotnej. Zorganizowane przez PSSE w Węgorszewie stoiska odwiedziło łącznie około 1.150 osób.

Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono także podczas wypoczynku letniego, gdzie głównym tematem były zasady bezpiecznego wypoczynku.

Znaczącą część działań profilaktycznych podejmowano we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Węgorszewie, dyrektorami szkół i przedszkoli, pedagogami i wychowawcami.

Działaniami profilaktycznymi objęto ponad **7 tys. osób**.

Rok 2018 był kolejnym okresem, w którym bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu węgorszewskiego utrzymywało się na zadowalającym, wysokim poziomie.